

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

De seismograaf

De zwakte van de psychoanalyse in het wetenschappelijk debat, zo wordt wel gezegd, zit in haar uitgesproken interne verdeeldheid. De psychoanalyse is verdeeld in haar epistemologische premissen, theoretische modellen en klinische toepassingen. Ze geraakt het maar niet met zichzelf eens over welke wetenschappelijke regio als haar thuisbasis kan dienen. Maar moeten we deze analytische multiculturaliteit niet eerder toejuichen dan vrezen? Ik denk dat de psychoanalyse een krachtiger bijdrage kan leveren aan welk debat dan ook door met goed onderbouwde inzichten en standpunten naar buiten te komen dan door zich koste wat kost te willen profileren als een eenheid, die slechts onwaarachtig en verkrampd kan zijn. Ze is daartoe des te beter in staat als ze daarbij haar eigen problemen niet uit de weg gaat.

Hier zie ik de taak van het *Tijdschrift voor Psychoanalyse*: verslag uitbrengen van — ja, zelfs in ons kleine taalgebied — de veelvormigheid van het psychoanalytisch denken. Zoals de psychoanalyse, beweegt ook het *Tijdschrift* zich tussen casuïstiek en statistiek, tussen *petite histoire* en geschiedschrijving, tussen ervaren werkelijkheid en berekende juistheid. Als een dialogisch kluwen kan het *Tijdschrift* de creativiteit van het analytisch denken in verschillende gedaanten gaande houden. Als de psychoanalyse in sommige van haar gedaanten aldus aanleunt bij meer als ‘wetenschappelijk’ erkende domeinen, is dat meegenomen. Maar als dat denken de psychoanalyse in andere gedaanten helpt om haar grillige eigengereidheid beter te doen uitkomen in de soms vreemd aandoende wijze waarop zij naar zo vele verschijnselen van de mens kijkt, zal ik daar evenmin om treuren. Deze zienswijze impliceert niet noodzakelijk een disciplinair isolement maar kan ruimte creëren voor een eigen plaats binnen het rijke weefsel van de menswetenschappen. Volgens zijn open geest verwelkomt het *Tijdschrift* alle stromingen en relevante psychoanalytisch geïnspireerde onderwerpen. Of het nu over seks, oorlog of muziek gaat, als de lezer maar zorgvuldig denkwerk voorgeschoteld krijgt.

Graag zou ik het *Tijdschrift* doen functioneren als een seismograaf, die de trillingen in de psychoanalytische aardkorst registreert. Mijn voorkeur gaat daarbij uit naar een bijzonder soort seismograaf, namelijk één die ook zelf af en toe een trilling voortbrengt, die er mee voor zorgt dat de analytische aardkorst in beweging blijft, zolang we maar met beide voeten op de grond blijven. Ik kijk uit naar trillende en bevende jaargangen in wankel evenwicht.

Michel Thys